

אוניברסיטת חיפה

ד"ר צור שלו, החוג להיסטוריה כללית, החוג ללימודי ארץ ישראל
שעת קבלה: יום ב' 12:00 - 13:00, מגדל אשכול, חדר 1309, או לפי תאום בטל' 8240919, פנימי 2919
אי-מייל zshalev@univ.haifa.ac.il

נוסעים ומסעות בראשית העת החדשה – סמינר אופקים סמסטר ב' שנה"ל תש"ע 2009-2010

תאור קצר

ספרות מסע מובנת כיום על-ידי חוקרים מדיסציפלינות שונות כמפתח להבנת קודים תרבותיים מורכבים הנוגעים הן למפגש באזורי היעד והן למבני היסוד של חברת המוצא. הסמינר יעסוק בטקסטים אירופיים מהתקופה שבין 1350 ל 1650 שבמרכזם המסע. נדון בשאלות הנוגעות לאופקים גיאוגרפיים, להבניית זהות, לחשיבה פוליטית ודתית. נעסוק גם בקשר שבין המסע כפרקטיקה ובין הטקסט המתאר אותו.

נושאים וקריאה

תאריך	נושא	קריאה*	הערות
23.2.2010	הכרות		
2.3.2010	פטרארקה בין קודש לחול	הטיפוס להר וונטו, מסע לארץ הקודש	
9.3.2010	ג'ון מנדוויל, אביר	מנדוויל (מבחר), רובייס	
16.3.2010	עולם חדש-ישן	קולומבוס, וספוצ'י, דה גאמה, גרפטון	
23.3.2010	חזיונות גלובאליים	נוטי, זאקס	(ביטול אפשרי)
30.3.2010		פסח	
6.4.2010			
13.4.2010	בין הצליין לתייר	כהן, זאכר 2, 3	בחירת ואישור נושא לעבודה
20.4.2010		יום העצמאות	
27.4.2010	התפתחות המסע הלימודי	שטאגל, טרלר	
4.5.2010	אנתיקווארים	וונדר, בוסבק	
11.5.2010	עולם ישן-חדש	סאנדס, ראולף	
18.5.2010		שבועות	
25.5.2010	נתיבות אל האוטופיה	בייקון, ניו אטלנטיס	שאלת מחקר וביבליוגרפיה
1.6.2010		קמפנלה, עיר השמש; גרפטון 2	הצעת חומר קריאה לשיעור אחרון
8.6.2010	מלומדים נוסעים	גריבס, המילטון	
15.6.2010	סיכום	על פי החלטת הקבוצה	הגשת תרגיל

* הכל בתו"ת או בהיילרן, פירוט בהמשך.

חובות

השתתפות פעילה

נוכחות מלאה – תנאי לקבלת ציון בקורס. העדרויות באישור בלבד.
הכנת חומר הקריאה
השתתפות בדיון

מטלות

1. הובלת דיון בזוגות:

הצגת חומר הקריאה בפני הכיתה את והעלאת שאלות לדיון (5 – 7 דקות בלבד). רשימת שמות ונושאים תפורסם לאחר מספר שיעורים. ההצגות יתקיימו החל מאמצע הסמסטר.

2. **בחירה קבוצתית** של חומר קריאה (מאמר מודרני וטקסט של עמוד אחד) לשיעור האחרון. אישור הבחירה עד 1.6.2010.

3. למגישי סמינר:

- בחירת ואישור נושא: לא יאוחר מהשיעור האחרון לאחר חופשת הפסח (13.4.10).
- הגשת שאלת מחקר וביבליוגרפיה ראשונית: לא יאוחר מהשיעור שלאחר שבועות (25.5.10).
- הקף נדרש: סביבות 5,000 מילים.
- אופי העבודה: כתיבה מחקרית וביקורתית על נושא לבחירתכם, במסגרת ההיקף הנדרש.
- הגשה מומלצת עד **1.9.10**
- הגשה מאוחרת יותר אפשרית, אך ללא התחייבות על מועד השבת העבודות וקבלת הציון.

4. למגישי תרגיל מצומצם:

- בחירת ואישור נושא: לא יאוחר מהשיעור האחרון לאחר חופשת הפסח (13.4.10).
- היקף נדרש: סביבות 2,500 מילים.
- אופי התרגיל: סקירה המציגה נושא לבחירתכם באופן ביקורתי, במסגרת ההיקף הנדרש.
- הגשה מומלצת: עד השיעור האחרון (15.6.10).

התפלגות הציון

מגישי סמינר	מגישי תרגיל	פעילות שוטפת (נוכחות, השתתפות, הצגה בכיתה)	כתיבה
40%	50%		
60%	50%		

רשימת קריאה

קריאת רקע מומלצת:

Elsner, Jaś, and Joan Pau Rubiés, eds. *Voyages and Visions: Towards a Cultural History of Travel*. London: Reaktion Books, 1999.

ההקדמה סרוקה בתו"ת, הספר על המדף בשמורים

Campbell, Mary B. *The Witness and the Other World: Exotic European Travel Writing, 400-1600*. Ithaca: Cornell University Press, 1991.

הספר על המדף בשמורים

קריאה

פטרארקה, הטיפוס להר וונטו =

(היילרן) <http://history.hanover.edu/texts/petrarch/pet17.htm>

פטרארקה, מסע לארץ הקודש =

Petrarca, Francesco, T. J. Cachey, ed. *Petrarch's Guide to the Holy Land: Itinerary to the Sepulcher of Our Lord Jesus Christ*. Notre Dame, Ind.: University of Notre Dame Press, 2002. (תו"ת)

= ג'ון מנדוויל

קובץ בעברית וקובץ באנגלית בהיילרן. מלבד זה, מהדורות רבות ברשת ובספרייה.

= רובייס

Rubiés, Joan-Pau. "Travel Writing as a Genre: Facts, Fictions and the Invention of a Scientific Discourse in Early Modern Europe." *Journeys. The International Journal of Travel and Travel Writing* 1, no. 1-2 (2000): 5-33. (תו"ת)

= קולומבוס

Zamora, Margarita. "Christopher Columbus's 'Letter to the Sovereigns': Announcing the Discovery". In S. Greenblatt, ed. *New World Encounters*, pp.1-11, Berkeley: U. of California Press, 1993.

= ווספוצ'י, דה גאמה:

Vespucci, Amerigo. "Mondus Novus (1504)";
Ravenstein, Ernest George. "A Journal of the First Voyage of Vasco Da Gama 1497-1499".
In Mancall, Peter C. *Travel Narratives from the Age of Discovery: An Anthology*. Oxford: Oxford University Press, 2006. (תו"ת)

= גרפטון

Grafton, Anthony, April Shelford, and Nancy Siraisi. *New Worlds, Ancient Texts: The Power of Tradition and the Shock of Discovery*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1992, pp. 75-85, 85-93. (תו"ת)

= נוטי

Nuti, Lucia. "The World Map as an Emblem: Abraham Ortelius and the Stoic Contemplation." *Imago Mundi* 55, no. 1 (2003): 38 - 55. (תו"ת)

= זאקס

Sacks, David Harris. "Richard Hakluyt's Navigations in Time: History, Epic, and Empire." *Modern Language Quarterly* 67, no. 1 (2006): 31-62. (תו"ת)

= כהן

Cohen, Erik. "Pilgrimage and Tourism: Convergence and Divergence." In *Sacred Journeys: The Anthropology of Pilgrimage*, edited by Alan Morinis, 47-61. Westport, CT: Greenwood Press, 1992. (תו"ת)

= זאכר

Zacher, Christian K. *Curiosity and Pilgrimage: The Literature of Discovery in Fourteenth-Century England*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1976, chapters 2-3 (תו"ת)

= שטאגל

Stagl, Justin. *A History of Curiosity: The Theory of Travel, 1550-1800, Studies in Anthropology and History*, V. 13. Chur, Switzerland: Harwood Academic Publishers, 1995, chapter 1. (תו"ת)

= טרלר

Turler, Jerome. *The Traueiler ...*. London: By William How, for Abraham Veale, 1575. (היילרן)

= וונדר

Wunder, Amanda. "Western Travelers, Eastern Antiquities, and the Image of the Turk in Early Modern Europe." *Journal of Early Modern History* 7, no. 2 (2003): 89-119. (תו"ת)

= בוסבק

Ogier Ghiselin de Busbecq. "Turkish Letters (1554-1562)"
In Mancall, Peter C. *Travel Narratives from the Age of Discovery: An Anthology*. Oxford: Oxford University Press, 2006. (תו"ת)

= סאנדס, ראוולף

Sandys, George. *A Relation of a Journey Begun An: Dom*: London: Printed [by Richard Field] for W: Barrett, 1615.

Rauwolf, Leonhard, *Itinerary into the Eastern Countries, as Syria, Palestine, or the Holy Land, Armenia, Mesopotamia, Assyria, Chaldea, &C*. London: Printed for S. Smith and B. Walford., 1693.

(מבחר משניהם בהיילרן)

= בייקון, ניו אטלנטיס

Utopia / Thomas More - New Atlantis / Francis Bacon - the Isle of Pines / Henry Neville. Edited by Susan Bruce. Oxford New York: Oxford University Press, 1999. (תו"ת)

קמפנלה, עיר השמש:

Campanella, Tommaso. *La Città del Sole*. Edited by Daniel John Donno, *Biblioteca Italiana*. Berkeley: University of California Press, 1981. (תו"ת)

יש גם תרגום עברי חדש.

= גרפטון 2

Grafton, Anthony. "Humanism, Magic, and Science" in A. Goodman and A. MacKay, eds. *The Impact of Humanism on Western Europe*. pp. 99-117. London: Longman, 1990. (תו"ת)

= גריבס

Greaves, John. *Miscellaneous Works of Mr. John Greaves, Professor of Astronomy in the University of Oxford.... Published by Thomas Birch*. London: printed by J. Hughs, for J. Brindley; and C. Corbett, 1737. (היילרן)

= המילטון

Hamilton, Alastair. "An Egyptian Traveller in the Republic of Letters: Josephus Barbatus or Abudacnus the Copt." *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes* 57 (1994): 123-50. (תו"ת)

קריאה נוספת:

ראו הספרים השמורים עבור הקורס (דרך הקטלוג), ופריטים נוספים בתו"ת.